

Rozdział 2

Identyfikacja oraz sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

(dotyczy tylko obszaru znajdującego się w granicach Ojcowskiego Parku Narodowego)

1. Zagrożenia wewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Zagrożone siedlisko przyrodnicze, gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczonego obszaru Natura 2000	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Ograniczona możliwość podejmowania skutecznych działań ochronnych dla całego obszaru Parku wynikająca z niekorzystnej struktury własnościowej gruntów (ok. 30% obszaru Parku nie stanowi własności Skarbu Państwa)	Wszystkie siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykup znajdujących się w granicach Parku gruntów niebędących własnością Skarbu Państwa. 2. Przejmowanie gruntów Skarbu Państwa pozostających w innym zarządzie. 3. Sukcesywne eliminowanie wszelkich form zagospodarowania (w tym: budynków, dróg i linii energetycznych) niezwiązanych z ochroną przyrody na obszarach wykupionych, z wyjątkiem dróg, linii energetycznych i innych służących mieszkańcom. 4. Wskazywanie zasad zagospodarowania we wsiach na obszarach ochrony krajobrazowej.
2	Niezakończenie regulacji stanu prawnego gruntów i nieruchomości w użytkowaniu wieczystym Parku	Siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt na obszarach o nieuregulowanym statusie prawnym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualizacja powszechnej ewidencji gruntów. 2. Uzyskanie prawa wieczystego użytkowania gruntów będących w zarządzie Parku.
	Bezumowne użytkowanie nieruchomości stanowiących własność Ojcowskiego P.N. lub będących w użytkowaniu wieczystym Ojcowskiego P.N.	Wszystkie siedliska przyrodnicze	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrola nieruchomości będących w użytkowaniu wieczystym Ojcowskiego P.N. 2. Działania zmierzające do prawnego uregulowania użytkowania takich nieruchomości lub do ich zwrotu
3	Niezdający z siedliskiem skład gatunkowy drzewostanów i związane z tym zmniejszenie odporności na niekorzystne czynniki biotyczne i abiotyczne	Siedliska leśne na obszarach ochrony czynnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promowanie naturalnych procesów sukcesyjnych na obszarach ochrony ścisłej. 2. Dostosowywanie składu gatunkowego drzewostanów do warunków siedliskowych i docelowe objęcie ich ochroną ścisłą. 3. Prowadzenie cięć stabilizujących.

4	Niedostateczna ilość przestojów i zamierających drzew w drzewostanach obszarów ochrony czynnej	Siedliska leśne na obszarach ochrony czynnej oraz gatunki, których bytowanie i nisze siedliskowe związane są z martwym drewnem, a w szczególności ptaki dziuplaste i popielicowate	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie ilości martwego drewna przez pozostawianie wiatrowałów/wiatrołomów lub ściętych drzew do naturalnego rozkładu . 2. Pozostawianie martwych przestojów jako miejsc gniazdowania popielicowatych i ptaków dziuplastych.
5	Niedobór siedlisk dla saproksylobiontów w drzewostanach obszarów ochrony czynnej	Wszystkie gatunki saproksylobiontów, a w szczególności: pachnica <i>Osmoderma barnabita</i> oraz muchówki: <i>Hyperoscelis eximia</i> , <i>Hendelia beckeri</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dążenie do włączenia oddziałów 37b, c, f-j, m-r, w-z, 41a-d do obszaru ochrony ścisłej. 2. Pozostawianie martwych drzew na pniu w drzewostanie (z uwagi na bezpieczeństwo publiczne nie dotyczy terenów sąsiadujących z obiektami infrastruktury technicznej , udostępnianymi turystycznie i innymi miejscami przebywania ludzi).
6	Uszkodzenia młodych drzew przez ssaki kopytne w lasach renaturalizowanych	Siedliska leśne na obszarach ochrony czynnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zabezpieczanie przed uszkodzeniami.
7	W lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa: <ol style="list-style-type: none"> 1. zanikanie cennych ekosystemów, 2. nadmierna eksploatacja lasów, 3. nieprawidłowy skład gatunkowy drzewostanów i udział poszczególnych gatunków w drzewostanie, 4. nieodpowiednia struktura wiekowa, 5. brak zainteresowania właścicieli działaniami ochronnymi 	Wszystkie siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt na gruntach obcych lub niebędących w wieczystym użytkowaniu Parku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzgadnianie uproszczonych planów urządzenia lasów w trakcie ich opracowywania lub inwentaryzacji stanu lasu. 2. Uzgadnianie zakresu prac pielęgnacyjnych i hodowlanych w lasach niebędących w wieczystym użytkowaniu Parku lub niebędących jego własnością. 3. Ewentualna sprzedaż materiału sadzeniowego i środków ochrony. 4. Pomoc merytoryczne w uzyskiwaniu dopłat ze środków zewnętrznych lub dopłaty ze środków własnych Parku w celu zachowania cennych ekosystemów, w tym buczyn storczykowych. 5. Wykonywanie przez Park nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa w ramach. 6. Wykup gruntów prywatnych i innych.
8	Zmniejszanie się różnorodności przyrodniczej ekosystemów (zanikanie i przekształcanie siedlisk przyrodniczych, ginięcie rodzimych gatunków grzybów, roślin i zwierząt w tym wyniku zubożenia puli genowej)	Zbiorowiska łąkowe, murawowe i ziołoroślowe oraz gatunki grzybów, roślin i zwierząt specjalnego zainteresowania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie lub odtwarzanie różnorodności siedlisk przyrodniczych. 2. Zachowanie lub odtwarzanie właściwego siedliska grzybów, roślin i zwierząt. 3. Restytucja, reintrodukcja wybranych gatunków grzybów, roślin i zwierząt.

			<p>4. Wzmocnienie miejscowych populacji przez zasilanie nowymi osobnikami, a przypadku roślin także nasionami po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Naukowej OPN i uzyskaniu zgody Ministra Środowiska.</p> <p>5. Usuwanie inwazyjnych gatunków obcych i ograniczanie liczebności gatunków stanowiących zagrożenie dla istnienia gatunków specjalnego zainteresowania.</p> <p>6. Monitorowanie zmian zachodzących w środowisku.</p> <p>7. Zachowanie lub przywrócenie spójności siedlisk i powiązań Parku z innymi obszarami cennymi przyrodniczo.</p>
9	Ubożenie składu gatunkowego zbiorowisk nieleśnych wskutek sukcesji wtórnej	Siedliska nieleśne	<p>1. Koszenie ze zbiorem i wywozem biomasy lub wypas.</p> <p>2. Usuwanie drzew i krzewów lub nitrofilnych bylin pojawiających się w wyniku sukcesji wtórnej.</p>
10	Zarastanie skał drzewami i krzewami, powodujące zanik gatunków kserotermicznych i naskalnych roślin i zwierząt, w konsekwencji ubożenie tych zbiorowisk	Masywy i ostańce skalne w Dolinie Prądnika i górnej części Doliny Sąpowskiej	<p>1. Usuwanie drzew, krzewów i ich odrośli.</p> <p>2. Koszenie powierzchni łącznie z ewentualnym wykopywaniem części podziemnej niepożądanego roślinności.</p> <p>3. Wypas zwierząt gospodarskich owiec i kóz (ew. gęsi)</p> <p>4. Prowadzenie monitoringu skutków wypasu.</p>
11	Zanikanie zbiorowisk pastwiskowych	6510	<p>1. Przywrócenie kulturowego wypasu zwierząt gospodarskich.</p> <p>2. Utrzymywanie infrastruktury niezbędnej do prawidłowego prowadzenia wypasu.</p>
12	Zanikanie zbiorowisk związanych z siedliskami podmokłymi i wodnymi	Siedliska o charakterze młak, nizinnych torfowisk, turzycowisk i mechowisk	<p>1. Utrzymanie właściwych stosunków wodnych.</p> <p>2. Ochrona czynna zbiorowisk przez tradycyjne koszenie, bez użycia ciężkiego sprzętu.</p> <p>3. Blokowanie inwestycji powodujących uszczuplanie zasobów wodnych Parku za wyjątkiem służących ochronie środowiska (np. kanalizacja, oczyszczalnie ścieków).</p>

13	Opanowywanie siedlisk rodzimych roślin przez gatunki obcego pochodzenia	Wszystkie siedliska	<p>1. Eliminacja inwazyjnych gatunków obcego pochodzenia przez wykaszanie i wykopywanie części podziemnych roślin. Zabiegi te dotyczą w szczególności następujących gatunków: niecierpek gruczołowaty <i>Impatiens glandulifera</i>, niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i>, rdestowiec ostrokończysty <i>Reynoutria japonica</i>, nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i>, lilak pospolity <i>Syringa vulgaris</i>, dąb czerwony <i>Quercus rubra</i>, robinia akacjowa <i>Robinia pseudoacacia</i>, winobluszcz zaroślowy <i>Parthenocissus inserta</i>.</p> <p>2. Edukacja lokalnych społeczności w zakresie właściwego doboru gatunków na rabaty kwiatowe.</p>
14	Degradacja i utrata walorów krajozobrazowych Parku	Siedliska na kompleksach skalnych na obszarach ochrony czynnej i krajozobrazowej	<p>1. Odsłanianie wybranych kompleksów i form skalnych oraz zabytków kultury materialnej, w tym zamku w Ojcowie, przez usuwanie z ich otoczenia drzew i krzewów; odsłanianie wzgórza zamkowego także w granicach dawnych murów.</p> <p>2. Przebudowa istniejących ciągów elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych na ciągi podziemne – w miarę możliwości finansowych, np. w trakcie ich remontów.</p>
15	Zagrożenie walorów kulturowych Doliny Prądnika; niszczenie zabytków budownictwa i architektury	Dolina Prądnika	<p>1. Utrzymanie zabytków kultury materialnej.</p> <p>2. Utrzymanie historycznych stawów w Ojcowie i Pieskowej Skale.</p> <p>3. Okresowa konserwacja, rewitalizacja i remonty.</p>
16	Zanikanie śladów materialnych i niematerialnych dawnych kultur	Dolina Prądnika	<p>1. Uczytelnienie lub częściowe odtworzenie śladów dawnej kultury (konserwacja, rekonstrukcja, rekompozycja, restytucja, reintegracja, itd.).</p> <p>2. Edukacja w zakresie dawnej kultury.</p> <p>3. Popieranie inicjatyw związanych z poznawaniem dawnej tradycji.</p>
17	Śmiertelność płazów na drodze wskutek ruchu pojazdów, w czasie ich wiosennych wędrówek do miejsc rozrodu	ropucha szara <i>Bufo bufo</i> , żaba trawna <i>Rana temporaria</i> , traszka zwyczajna <i>Triturus vulgaris</i> , traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>	<p>1. Wykonanie przejść pod drogą wojewódzką nr 773 w Pieskowej Skale (w miarę posiadanych środków).</p> <p>2. Czynna ochrona z zastosowaniem siatek ochronnych i przenoszenie płazów.</p>

			<p>3. Czyszczenie przepustów i utrzymanie odpowiedniego poziomu wody w stawach – w tym wykonywanie zabiegów ich odmulania i pogłębiania.</p> <p>4. Monitoring liczebności płazów.</p> <p>5. Edukacja lokalnej społeczności.</p>
18	Zanikanie miejsc rozrodu płazów	Wszystkie gatunki płazów	<p>1. Odtwarzanie zanikłych stawków i oczek wodnych oraz renowacja istniejących.</p> <p>2. Likwidacja pułapek ekologicznych na drogach, ścieżkach, szlakach etc.</p>
19	Utrudnienie migracji zwierząt przez przerywanie wewnętrznych powiązań przyrodniczych w Parku	Ssaki, ptaki, płazy, gady, owady	<p>1. Wspieranie działań samorządów lokalnych do ograniczania lub eliminacji ruchu tranzytowego z drogi wojewódzkiej nr 773 oraz na odcinku Jerzmanowice-Ojców-Grodzisko.</p> <p>2. Remonty dróg z uwzględnieniem szlaków migracji zwierząt.</p> <p>3. Wspieranie i podejmowanie działań technicznych zmniejszających zagrożenia dla migracji zwierząt.</p> <p>4. Budowa przejść dla zwierząt w miejscach potwierdzonych szlaków migracji zwierząt, w miarę pozyskanych środków finansowych.</p>
20	Pojawianie się obcych i inwazyjnych gatunków zwierząt oraz innych niepożądanych	Wszystkie siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt	<p>1. Podjęcie działań zmierzających do ograniczania lub zwalczania gatunków obcych, inwazyjnych lub niepożądanych, a w szczególności: jenota <i>Nyctereutes procyonoides</i>, biedronki azjatyckiej <i>Harmonia axyridis</i>, ślinika luzytańskiego <i>Arion lusitanicus</i>.</p>
21	Niepokojenie hibernujących nietoperzy (Chiroptera)	Wszystkie gatunki nietoperze (Chiroptera)	<p>1. Konserwacja krat i zamknięć w jaskiniach.</p> <p>2. Kontrola okolic jaskiń, w celu zapobiegnięcia niekontrolowanej ich penetracji.</p>
22	Zmniejszanie się ilości miejsc bytowania i rozrodu nietoperzy w budynkach i budowlach stanowiących własność OPN.	głównie podkowiec mały <i>Rhinolophus hipposideros</i> i nocek orzęsiony <i>Myotis emarginatus</i>	<p>Wykonywanie remontów budynków poza okresem lęgowym, z uwzględnieniem potrzeb nietoperzy, przy zapewnieniu dostępności i atrakcyjności pomieszczeń dla nietoperzy.</p>
23	Zmniejszanie się ilości miejsc gniazdowania żądłówek (Aculeata).	żądłówki (Aculeata)	<p>1. Uruchamianie procesów erozyjnych na wybranych skarpach ziemnych.</p> <p>2. Usuwanie roślinności na wybranych skarpach ziemnych.</p>

24	Uszkodzenie i niszczenie szaty naciekowej i namulisk w jaskiniach. Zaśmiecanie wnętrza jaskiń. Niszczenie krat zabezpieczających otwory wejściowe.	Siedliska o kodzie 8310 i inne jaskinie na terenie Parku. Wszystkie gatunki nietoperzy (Chiroptera)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakładanie i konserwacja krat i zamknięć. 2. Sprzątanie i okresowa kontrola jaskiń. 3. Zamiana oświetlenia świecami na inne oświetlenie w Jaskini Ciemnej. 4. Zabezpieczenie i udostępnienie zwiedzającym wykopów archeologicznych w Jaskini Ciemnej. 5. Kontrola okolic jaskiń, w celu zapobiegnięcia niekontrolowanej ich penetracji.
25	Antropopresja - niekorzystny wpływ turystyki: wydeptywanie i niszczenie roślinności, płoszenie zwierząt, zaśmiecanie i fekalizacja szlaków, parkowanie na poboczach dróg i w miejscach niedozwolonych.	Siedliska przyrodnicze oraz gatunki grzybów, roślin i zwierząt w rejonie miejsc udostępnianych turystycznie	<p>Organizacja ruchu turystycznego, poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. modernizację istniejących parkingów wraz z infrastrukturą towarzyszącą, 2. zmianę organizacji istniejących parkingów OPN oraz zwiększenie miejsc postojowych na parkingu Pod Zamkiem 3. budowę pawilonu obsługi przy Jaskini Łokietka wraz z toaletą i schronu przeciwdeszczowego, 4. utrzymywanie w dobrym stanie technicznym kładek i mostków na szlakach turystycznych, 5. utrzymanie i budowa tarasów widokowych i edukacyjnych, 6. remont zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody, konstrukcje drewniane i murowane) w miejscach udostępnionych turystycznie, 7. naprawę i uzupełnianie tablic i znaków informacyjnych oraz bram wjazdowych, 8. usuwanie odpadów stałych ze szlaków i ich otoczenia. 9. popieranie tworzenia nowych parkingów poza granicami Parku. 10. zorganizowanie w okolicy zamku w Pieskowej Skale i Maczugi Herkulesa profesjonalnej ścieżki dydaktycznej oraz zabezpieczenie istniejących ścieżek w okolicy stawów. 11. wyznaczenie i wykonanie profesjonalnej ścieżki dla ruchu rowerowego i pieszego wzdłuż drogi nr DW 773 na obszarze Parku. 12. prowadzenie intensywnej edukacji społeczeństwa, 13. umieszczanie tablic informacyjnych oraz koszy na śmieci,

			14. utrzymywanie toalet publicznych (kontenerowych) i instalowanie nowych
26	Niekontrolowany ruch turystyczny na obszarze całego Parku powodujący płoszenie zwierząt, dewastację siedlisk grzybów, roślin i zwierząt, niszczenie wierzchniej warstwy gleby.	Wszystkie siedliska przyrodnicze oraz gatunki grzybów, roślin i zwierząt	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez: 1. budowę i konserwację infrastruktury turystycznej 2. jednolite i czytelne oznakowanie granicy Parku, 3. konserwację szlaków pieszych oraz rowerowych i w miarę potrzeby korekty ich przebiegu, 4. wymianę słupów i drogowskich w węzłach komunikacyjnych, 5. konserwacja szlabanów, instalowanie nowych szlabanów w celu uniemożliwienia wjazdów pojazdów na tereny chronione, budowa zapór (z żerdzi, kłód, gałęzi) w miejscach nielegalnego ruchu turystycznego (ścieżki, wjazdy), 6. edukację ekologiczną, w tym wykonanie i konserwacja ścieżek edukacyjnych oraz ustawianie tablic informacyjnych, 7. wzmożenie patrolowania obszaru przez Służbę Parku oraz prowadzenie intensywnych działań prewencyjnych, 8. poprawienie widoczności terenowych służb Parku poprzez noszenie ujednoliconej odzieży ochronnej BHP (oprócz umundurowania) z odpowiednim oznakowaniem (logo OPN + napisy), 8. utrzymywanie i modyfikacja opłat za korzystanie z obiektów Parku, 9. monitoring wielkości i dynamiki ruchu turystycznego.
27	Zagrożenie dla szeroko rozumianego bezpieczeństwa publicznego w Parku przez czynniki przyrodnicze w tym: ze strony rosnących drzew (osobniki o osłabionej kondycji zdrowotnej, o wadliwej statyce, etc.) oraz ich części (upadające konary i gałęzie), owady żądłące, gatunki jadowite.	Szlaki piesze, rowerowe i drogi jezdne, parkingi i inne miejsca udostępnione do ruchu turystycznego oraz obszar zabudowany	1. Systematyczne przeglądy szlaków i identyfikacja zagrożeń. 2. Pielęgnacja specjalistyczna lub w ostateczności usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi, pojazdów, budynków i budowli. 3. Edukacja przyrodnicza pod kątem zagrożeń. 4. Komunikaty o bieżących zagrożeniach i umieszczanie tablic ostrzegawczych.

28	Zanieczyszczenie powietrza gazami i pyłami, w tym zanieczyszczenia komunikacyjne.	Wszystkie siedliska przyrodnicze oraz gatunki grzybów, roślin i zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie ekologicznych źródeł energii wśród ludności miejscowej. 2. Promowanie zmiany systemów grzewczych szczególnie w budynkach położonych na obszarze Parku na wykorzystujące energię odnawialną lub biopaliwa. 3. Badania zanieczyszczeń powietrza, w tym zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego. 4. Badanie natężenia ruchu pojazdów na drogach wewnątrz Parku i w jego strefie ochronnej. 5. Utrzymanie zakazu zatrzymywania i postoju pojazdów poza miejscami wyznaczonymi na terenie Parku oraz egzekucja prawa w tym zakresie. 6. Edukacja ekologiczna.
29	Zanieczyszczanie wód i gleby: ściekami bytowymi, środkami ochrony roślin, nawozami, odpadami i metalami ciężkimi.	Wszystkie siedliska przyrodnicze oraz gatunki grzybów, roślin i zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promowanie budowy kanalizacji lub indywidualnych czyszczalni ścieków w miejscowościach otaczających Park 2. Ograniczenie stosowania środków ochrony roślin i nawozów w pobliżu rzek i potoków. 3. Likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci oraz dbałość o czystość na terenie Parku 4. Propagowanie rozwiązań mających na celu ograniczenie ruchu kołowego przez obszar Parku, w tym szczególnie pojazdów z substancjami niebezpiecznymi. 5. Edukacja ekologiczna, propagowanie rolnictwa ekologicznego. 6. Monitoring właściwości fizykochemicznych wód potoków Parku i źródeł.
30	Podcinanie brzegów potoków w czasie powodziowych wezbrań wód zagrażające istniejącym zabudowaniom i drogom lokalnym.	Siedliska na brzegach potoku Prądnik	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzmacnianie brzegów potoków przez faszynowanie, a w uzasadnionych przypadkach np. podmycie drogi bądź przyczółków mostów i kładek dopuszczenie użycia kamienia wapiennego. 2. Dążenie do preferowania przez właścicieli prywatnych nieruchomości stosowania naturalnych materiałów do umacniania brzegów.
31	Niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców i turystów odwiedzających Park.	Wszystkie siedliska przyrodnicze oraz gatunki grzybów, roślin i zwierząt	Prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych (materiały i ulotki informacyjne).
32	Niedostateczny stopień poznania ekosystemów i ich składników, zjawisk i procesów przyrodniczych,	Wszystkie siedliska przyrodnicze oraz gatunki grzybów, roślin i zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie badań naukowych. 2. Prowadzenie inwentaryzacji i monitoringu.

	społecznych, ekonomicznych i innych.		3. Szkolenia wewnętrzne w celu udostępnienia wyników pracownikom OPN.
33	Zbyt małe środki finansowe w stosunku do występujących potrzeb w zakresie funkcjonowania i prowadzenia działań ochronnych w Parku, w tym również utrzymanie prawidłowego stanu technicznego budowli zabytkowych.	Wszystkie siedliska wymagające ochrony czynnej oraz wybrane gatunki specjalnego zainteresowania	1. Poszukiwanie źródeł finansowania. 2. Wytypowanie do realizacji zadań najpilniejszych dla zachowania właściwego stanu zasobów przyrody i kultury.

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Zagrożone siedlisko przyrodnicze, gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczonego obszaru Natura 2000	Sposób eliminacji lub ograniczenia zagrożeń i ich skutków
1	Choroby i defekty genetyczne w populacji głównych gatunków zwierząt w Parku: sarny europejskiej (<i>Capreolus capreolus</i>), dzika euroazjatyckiego (<i>Sus scrofa</i>) oraz lisa pospolitego (<i>Vulpes vulpes</i>). Przegęszczenie populacji, epizootie		1. Prowadzenie redukcji nadmiernej populacji zwierząt, w tym szczególnie populacji dzika w celu likwidacji ognisk ASF (afrykański pomór świń). Redukcja dzika ze względów bezpieczeństwa prowadzona jedynie na obszarze istniejącego obszaru Strefy Ochrony Zwierząt Łownych 2. Zakaz dokarmiania zwierząt.
2	Inwazja gatunków obcych lub innych niepożądanych, zagrażających rodzimym gatunkom lub biocenozom	Wszystkie siedliska przyrodnicze	1. Zwalczanie gatunków obcych lub niepożądanych – w tym odłowy wałęsających się psów i kotów. 2. Monitoring występowania gatunków obcych lub innych niepożądanych wraz z oceną skuteczności prowadzonych działań ochronnych. 3. Edukacja społeczności lokalnych na temat gatunków inwazyjnych.
3	Obniżanie się zdrowotności i stabilności drzewostanów przez działanie czynników biotycznych i abiotycznych	Wszystkie leśne siedliska przyrodnicze na obszarach ochrony czynnej	1. Badania kontrolne owadów kambiofagicznych przez wyszukiwanie i monitorowanie zasiedlonych przez te owady drzew stojących. 2. Ograniczanie ilości owadów przez korowanie ściętych zasiedlonych drzew z pozostawieniem ich na miejscu. 3. Badania kontrolne rozwoju i stanu ilościowego korników na obszarach wiatrołomów. 4. Otrząsanie warstwy mokrego śniegu (okiści) w młodnikach. 5. Badanie zmian mezoklimatu. 6. Badanie warunków klimatycznych w Parku.

4	Niepokojenie nietoperzy (Chiroptera) podczas snu zimowego w jaskiniach	Wszystkie gatunki nietoperze (Chiroptera)	1. Zakładanie i konserwacja krat oraz zamknięcie w wybranych jaskiniach OPN. 2. Nieudostępnianie jaskiń w okresie zimowego spoczynku nietoperzy.
5	Zanieczyszczenie wód gruntowych	Wody gruntowe, potoki i źródła	1. Bieżące utrzymanie oczyszczalni ścieków przy budynkach OPN. 2. Działania prewencyjne zmierzające do wykrycia nielegalnych zrzutów ścieków i odpadów.
6	Występowanie pożarów	Wszystkie siedliska przyrodnicze	1. Coroczny przegląd dróg przeciwożarowych i utrzymanie ich w stanie przejezdności. 2. Usuwanie martwych części roślin wzdłuż szlaków turystycznych. 3. Udział w gaszeniu pożarów. 4. Budowa i utrzymanie punktów czerpania wody do gaszenia pożarów oraz prowadzenie edukacji ekologicznej. 5. Ograniczanie ruchu turystycznego w razie zagrożenia pożarowego. 6. Patrolowanie obszaru OPN w okresach zagrożenia pożarami. 7. Zakup, utrzymanie i przeglądy sprzętu p.poż. 8. Aktualizacja planu p.poż. 9. Przeglądy p.poż. obiektów infrastruktury technicznej, w tym instalacji elektrycznych, gazowych, kominiarskich, odgromowych. 10. Modernizacja łączności przewodowej i bezprzewodowej oraz sieci internetowej (panele dyspozycyjne).
7	Utrata walorów krajobrazowych przez nadmierny rozwój drzew, krzewów i roślinności zielnej	Siedliska na kompleksach skalnych na obszarach ochronnej czynnej i krajobrazowej, w tym 6210, 7230, 8160, 8210	1. Wycinka drzew, krzewów i ich odrośli oraz wykaszanie roślin zielnych w miejscach o dużych walorach widokowych, głównie w obrębie kompleksów skalnych. 2. Hamowanie sukcesji wtórnej w ekosystemach łąkowych.
8	Pogarszanie stanu siedlisk i gatunków na gruntach prywatnych na terenie Parku	Wszystkie siedliska przyrodnicze	Nabywanie gruntów prywatnych i nieruchomości.
9	Wystąpienie zdarzeń powodujących zagrożenie dla przyrody lub dla turystów na niektórych obszarach Parku	Wszystkie siedliska przyrodnicze	1. Korekta przebiegu szlaków turystycznych. 2. Wyłączenie niektórych obszarów z udostępnienia dla turystyki.

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Zagrożone siedlisko przyrodnicze, gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczonego obszaru Natura 2000	Sposób eliminacji lub ograniczenia zagrożeń i ich skutków
1	Presja urbanistyczna w otulinie oraz związane z tym przerwanie połączeń ekologicznych między Parkiem, a najbliższymi ostojami przyrodniczymi oraz zanieczyszczenie powietrza, gleby i wód, m.in. poprzez zamiar budowy osiedli mieszkalnych i kompleksów wypoczynkowych w otulinie Parku.	Wszystkie siedliska przyrodnicze oraz gatunki z załączników Natura 2000, w tym: chomik europejski <i>Cricetus cricetus</i> , błotniak zbożowy <i>Circus cyaneus</i> , błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>	Zapobieganie zagrożeniom poprzez: 1. uwzględnienie potrzeb ochrony przyrody Parku w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin oraz decyzjach określających warunki zabudowy. Uzgodnienia i ustalenia przyjęte przez Ojcowski Park Narodowy na etapie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego powinny być wiążące dla ustaleń i uzgodnień tworzonych i zmienianych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, 2. utrzymanie istniejących korytarzy ekologicznych oraz kontrola ich funkcjonowania, 3. monitoring przyrodniczy w strefie ochronnej w celu dokumentowania istniejących korytarzy ekologicznych, 4. monitoring zanieczyszczeń powietrza, wód i gleby
2	Przerywanie powiązań ekologicznych Parku z otoczeniem, w tym przerywanie połączeń sieci Natura 2000 z obszarem PLH120005 Dolinki Jurajskie i Dłubniańskim Parkiem Krajobrazowym, mogące skutkować zubożeniem różnorodności biologicznej	Wszystkie siedliska przyrodnicze oraz gatunki z załączników Natura 2000	1. Działania zmierzające do utrzymania odpowiedniej drożności istniejących korytarzy ekologicznych na obszarze otuliny Parku określonych w planach zagospodarowania gmin Jerzmanowice-Przegonia, Sułoszowa, Skala, Wielka Wieś i Zielonki. 2. Dążenie do budowy przejść drogowych dla zwierząt – we współpracy OPN z lokalnymi samorządami, w miarę dostępnych środków. 3. Dążenie do wykluczania realizacji potencjalnych siłowni wiatrowych lokowanych w otulinie Parku oraz dążenie do ograniczenia do niezbędnych napowietrznych linii przesyłowych, masztów przekaźnikowych itp.
3	Występowanie obcych gatunków roślin i zwierząt w otulinie i wkraczanie ich na teren Parku	Wszystkie siedliska przyrodnicze oraz gatunki z załączników Natura 2000	1. Współdziałanie z lokalnymi samorządami. Edukacja lokalnych społeczności.

4	Szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną w uprawach w otulinie Parku w Strefie Ochrony Zwierząt Łownych		<ol style="list-style-type: none"> 1. Redukcja populacji zwierzyny łownej poza granicami Parku. 2. Odszkodowania wypłacane rolnikom. 3. Działania zmierzające do likwidacji Strefy Ochrony Zwierząt Łownych.
5	Wiosenne wypalanie traw	Wszystkie siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacja ekologiczna i przeciwpożarowa. 2. Kontrole obszaru Parku i jego strefy ochronnej przez Służby Parku w okresie największego zagrożenia. 3. Utrzymanie i modernizacja sprzętu przeciwpożarowego w OPN ze sprawnym wyposażeniem. 4. Poprawa jakości łączności bezprzewodowej oraz utrzymanie jej w ciągłej sprawności technicznej.
6	Presja turystyki	Wszystkie siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Popieranie rozwoju usług turystycznych w otulinie Parku, w tym: parkingów, agroturystyki, pensjonatów, gastronomii itp. 2. Działania edukacyjne i informacyjne.

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Zagrożone siedlisko przyrodnicze, gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczonego obszaru Natura 2000	Sposób eliminacji lub ograniczenia zagrożeń i ich skutków
1	Całkowita utrata powiązań przyrodniczych między obszarem Parku a jego otoczeniem. Wzrost ruchu turystycznego.	Wszystkie siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustalenie rzeczywistego przebiegu korytarzy ekologicznych i prowadzenie działań zmierzających do utrzymania ich drożności. 2. Prowadzenie monitoringu i dokumentowanie korytarzy ekologicznych, kluczowych dla funkcjonowania Parku. 3. Wspieranie działań lokalnych samorządów w realizacji budowy obwodnicy wokół OPN.